

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

ΚΥΚΛΟΣ Α΄

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2016 - 2017

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ολιστική Ιστορία του Ελληνισμού

(Από την Κάθοδο των Δωριέων μέχρι τους Περσικούς Πολέμους)

Ή

η Αιωνιότητα στον Χρόνο

Σεμινάριο 24ο

Πέμπτη 6^η Ιουλίου 2017

Δελφοὶ μὲν οὖν, ὡς ἤσθοντο [ὅτι ὁ Απόλλων εἶχε πάει στους Ὑπερβόρειους], παιάνα συνθέντες καὶ μέλος, καὶ χοροὺς ἠιθέων περὶ τὸν τρίποδα στήσαντες, ἐκάλουν τὸν θεὸν ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθεῖν.

...

ἦν μὲν οὖν θέρος καὶ τοῦ θέρους τὸ μέσον αὐτό, ὅτε ἐξ Ὑπερβορέων Ἀλκαῖος ἄγει τὸν Απόλλωνα. ὅθεν δὴ θέρους ἐκλάμποντος καὶ ἐπιδημοῦντος Απόλλωνος θερινόν τι καὶ ἡ λύρα περὶ τὸν θεὸν ἀβρύνεται. αἰδοῦσι μὲν ἀηδόνες αὐτῷ ὅποιον εἰκὸς ἄσαι παρ' Ἀλκαίῳ τὰς ὄρνιθας. ἄδουσι δὲ καὶ χελιδόνες καὶ τέτιγγες, οὐ τὴν ἑαυτῶν τύχην τὴν ἐν ἀνθρώποις ἀγγέλλουσαι, ἀλλὰ πάντα τὰ μέλη κατὰ θεοῦ φθεγγόμεναι. ρεῖ δὲ καὶ ἀργυροῖς ἢ κασταλία κατὰ ποίησιν νάμασι, καὶ Κηφισσοῦς μέγας αἴρεται πορφύρων τοῖς κύμασι... βιάζεται μὲν γὰρ Ἀλκαῖος ... καὶ ὕδωρ θεῶν ἐπιδημίαν αἰσθέσθαι δυνάμενον.

Αλκαῖος, Ὑμνος εἰς Απόλλωνα, Fr. 307 b1, b2 Liberman = Fr. 307c Voigt (Ιμέριος, Λόγοι, 48, 10s., p. 200s. Col.)

Στην ακμή του θέρους που εισερχόμαστε, με οξύτατο τον ἥλιο και επανελθόντα μετά τις Τροπές στα κλίματά μας από τους Ὑπερβορείους τον αιγλήεντα Απόλλωνα, σχεδιάσα για τις προσεχείς εβδομάδες ένα οξύτυκνο πρόγραμμα δράσεων και εκδηλώσεων πολυτοπικό και πολυσχιδές, αλλά περι ένα άξονα και ένα νόημα.

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσκεψη μελέτης στον Θέρμο της Αιτωλίας, ερευνητική εβδομάδα στην Ολυμπία, διατριβή στην Παρρασία για τον ναό του Επικούριου Απόλλωνα μέσα στο δυναμερό τόξο από Λυκαίου μέχρι Φιγαλείας, εορταστικό τριήμερο στην

Σπάρτη για τις Γυμνοπαιδιές, αρχαιογνωστική αυτοψία και ανάλυση στην Τριφυλία, ομιλίες στην Καλαμάτα για σημαίνουσες πτυχές της τοπικής ιστορίας.

Το οριστικό Πρόγραμμα θα κυκλοφορήσω εντός των προσεχών ημερών.

Η ενότητα αυτή των δράσεων θα ξεκινήσει με Συμπόσιο παρά τον Πείρο (Αχελώο της Αχαΐας) αυτό το σαββατοκύριακο, πανσέληνο του Εκατομβαιώνος μηνός ως ήγον οι Αθηναίοι, Υακινθίου δε κατά Λακεδαιμονίους.

Πριν από την επίσημη έναρξη, **την Πέμπτη 6 Ιουλίου στις 8.30 το βράδυ**, θα συναντηθούμε για το σεμινάριο της Πάτρας.

Στα δυο τελευταία άρχισα την ανάλυση μιας υποβόσκουσας κρίσης του Ελληνισμού που εκδηλώνεται και χαρακτηρίζει τον 6^ο π.Χ αιώνα. Ενώ οι Δωρικές μορφές κυριαρχούν σε ποίηση και (εικαστικές) τέχνες και αρχιτεκτονική (με το Ιωνικό να αγωνίζεται να διατηρήσει μια δευτερεύουσα ιδιομορφία σε αυτά τα πεδία), αναπτύσσονται φαινόμενα σε άλλα πεδία που αν και φυσικά εμπνέονται από το Δωρικό πνεύμα και αρχή (άλλως δεν θα ελογίζοντο Ελληνικά) εκτρέφονται από χυμούς και φανερώνουν χαρακτηριστικά Ιωνικής και Πελασγικής ταυτότητας.

Τέτοια φαινόμενα είναι η ανάδυση των Σοφών, η γέννηση της φιλοσοφίας και του νομίσματος, η ανάγκη της τυραννίας, η δημοφιλής Ορφική και Διονυσιακή αναδιαμόρφωση του Μυστηριακού, η «πολυτέλεια» βίου και τέχνης.

Θα συνεχίσω την διαπραγμάτευση ζητημάτων που αναφέρονται ουσιαστικά σε αυτά τα φαινόμενα. Και θα επικεντρωθώ στην νικητήρια απόκριση του Δωρικού προς αυτά, η οποία εξασφάλισε τον θρίαμβό του στον 5^ο αιώνα με τον Αττικό Δωρισμό.

Αυτήν την Πέμπτη θα σχολιάσω ειδικότερα τις εξελίξεις στο μυστηριακό πεδίο. Ποια ήταν η απάντηση του Απόλλωνα στην Ορφική σύγκραση Διονυσιασμού, φιλοσοφικής κοσμογονικής διάρθρωσης και Μυστηρίων;

Η θεματική υποδηλώνεται από τον προαναγγελλμένο τίτλο:

Αφομοίωση του Ορφισμού από το Δωρικό:

Ορφεύς Απολλωνολάτρης και Γυναικοφονευόμενος

(Αισχύλος, αγγειογραφίες)

Ποιες είναι οι Κηληδόνες (οι μαγικές Ύγγες, οι Σειρήνες) του Ελληνισμού και ποιο είναι το τραγούδι τους;

Ποια είναι η «μαγεία» του Δωρικού;

[Πίνδαρος, *Παιάν VIII*, 65-86 Maehler (Δελλ]φοῖς [εἰς Πυθῶ); Αισχύλος, *Βασσάραι ή Βασσαρίδες*, pp. 138-9 Radt]

Οι Συναντήσεις των Πατρών γίνονται κάθε Πέμπτη πλην εορταστικών περιόδων, κατά το πρόγραμμα, στις 8.30 το βράδυ. Χώρος είναι η Αίθουσα Διαλέξεων του Μεγάλου Λόγου και Τέχνης (2ος όροφος) στην Πλατεία Γεωργίου Α΄.

Η είσοδος και συμμετοχή είναι ελεύθερη.